

ПРО ЗАХОДИ ІНСТИТУТУ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ НАУКИ – 2026

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8149>

ВЕРНІК Олексій Леонідович

кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, в. о. завідувача лабораторії екологічної психології, заступник директора з науково-організаційної роботи та цифровізації Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Олександр Леонідович МУЗИКА

кандидат психологічних наук, професор, завідувач лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

ТУРБАН Вікторія Вікторівна

доктор психологічних наук, професор завідувач лабораторії загальної психології та історії психології імені В.А. Роменця Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна

Дмитро Сергійович МЕЩЕРЯКОВ

кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, м. Київ, Україна,

Анотація. У повідомленні висвітлено науково-практичні заходи Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, організовані до Всеукраїнського дня науки – 2026 та присвячені актуальним проблемам сучасної психологічної науки. Увагу приділено дослідженням обдарованих учнів і студентів в умовах війни, осмисленню наукової спадщини Володимира Роменця та розвитку теорії вчинку в контексті сучасних кризових викликів. Окремо представлено напрями роботи Міжнародної інтернет-конференції з кіберпсихології, на якій розглядалися питання віртуального освітнього простору, взаємодії з ШІ, цифрового добробуту, медіагігієни та психологічної підтримки в онлайн-середовищі. Проведені заходи засвідчують активну наукову, міждисциплінарну та практично орієнтовану діяльність Інституту, спрямовану на відповідь психологічної науки на виклики війни, цифровізації та суспільних трансформацій.

Ключові слова: обдаровані студенти і учні; В.А. Роменець; психологія вчинку; кіберпсихологія; віртуальний освітній простір.

Напередодні Дня науки, 15 травня 2026 р., відбувся науково-практичний онлайн-семінар «Обдаровані учні і студенти під час війни: результати емпіричних досліджень». Семінар – спільний проект лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України та Національного центру «Мала академія наук України» (Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2026).

У семінарі взяли участь і виступили з науковими доповідями директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор **Олег Кокун** та директор Інституту обдарованої дитини НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор філософських наук **Максим Гальченко**.

Учасники семінару обмінялися ідеями та результатами сучасних емпіричних досліджень обдарованих учнів і студентів в умовах війни. Йшлося про діагностику чинників розвитку обдарованих учнів та студентів у складній життєвій ситуації; про використання ІКТ у діагностиці, моніторингу та супроводі розвитку обдарованих учнів і студентів в умовах війни.

Модерували роботу завідувач лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, кандидат психо-

логічних наук, професор **Олександр Музика** та завідувач відділу діагностики обдарованості Інституту обдарованої дитини НАПН України кандидат педагогічних наук, старший дослідник **Марина Мельник** (Музика, & Мельник, 2026).

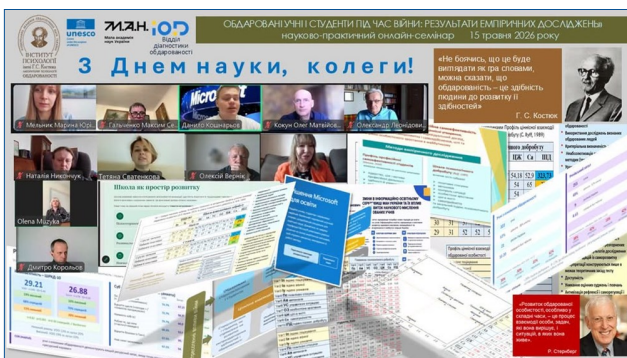
Підбиваючи підсумки роботи, дослідники відмітили корисність спільних проєктів і зійшлися на думці про необхідність співпраці в майбутньому.

18 травня 2026 р. лабораторією загальної психології та історії психології імені В.А. Роменця Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України проведено **Всеукраїнський науковий круглий стіл «Наукова спадщина Володимира Роменця: сучасний погляд» (до 100-річчя з дня народження)** (Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2026b).

У заході взяли участь більш ніж 60 осіб, серед яких співробітники Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ), Хмельницького національного університету (м. Хмельницький), Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький); Національного університету «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя); Університету економіки та права «КРОК» (м. Київ); практичні психологи: правління ГО «Асоціація ЕМДР в Україні – фахове об'єднання зі спеціальної травмотерапії, психологи «Центру соціально-психологічної реабілітації «Ренесанс Одеси» (м. Одеса); студенти та їх викладачі Східноукраїнського університету імені Володимира Даля (м. Київ) тощо.

Основними питаннями обговорення були:

- Актуалізація ідей Володимира Роменця в контексті сучасної психологічної науки, міждисциплінарні підходи до розуміння вчинку.
- Дослідження здатності особистості до дії, вибору та відповідальності за умов відсутності визначеності.
- Аналіз трансформації внутрішніх процесів особистості в ситуаціях невизначеної втрати, кризи та війни.

Сторінка онлайн-семінару «Обдаровані учні і студенти під час війни: результати емпіричних досліджень»

- Роль цінностей, смислів та життєвих орієнтацій у формуванні вчинку в складних життєвих обставинах.

- Переосмислення теорії вчинку через призму сучасних травматичних подій та масових кризових ситуацій.

- Сучасні процесуальні підходи до розуміння адаптації (включаючи модель «Серце невизначеності»).

- Етичні аспекти теорії вчинку в умовах сучасних соціальних викликів.

- Застосування ідей Володимира Роменця у психологічному консультуванні, психотерапії, реабілітації та освіті.

- Синтез теорії вчинку з сучасними моделями невизначеної втрати, резиліентності та психологічної адаптації.

У процесі наукової дискусії учасниками наголошувалося, що теорія вчинку Володимира Роменця зберігає високу наукову актуальність та має значний потенціал для інтеграції з сучасними концепціями психології невизначеності, невизначеної втрати, психологічної стійкості та особистісної трансформації, особливо в умовах війни та кризових суспільних змін.

Учасники офлайн круглого столу «Наукова спадщина Володимира Роменця: сучасний погляд» (до 100-річчя з дня народження)

В Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України відбулася *XIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Віртуальний освітній простір: психологічні проблеми»*, присвячена 35-річчю незалежності України (Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2026). Захід організовано лабораторією кіберпсихології. Науковий комітет конференції очолює дійсний член (академік) НАПН України **Марина Смульсон**. Новаторська форма даного заходу передбачає інтерактивне обговорення публікацій учасників на сайті лабораторії та у тематичній

групі Facebook, де наразі представлено жваві наукові обміни думок дослідників щодо виголошених на конференції доповідей.

Тематика конференції відображає актуальні напрями досліджень на перетині психології та цифрових технологій. Робота ведеться за напрямами проектування віртуальних освітніх просторів, розвитку інтелекту в умовах взаємодії з ШІ, дизайну адаптивних освітніх екосистем та використання нейротехнологій у дистанційному навчанні. Також розглядаються питання психології цифрового добробуту, протидії дезінформації, специфіки взаємодії у віртуальних спільнотах та функціонування цифрового простору в умовах воєнної дійсності.

У матеріалах конференції представлено доробок українських та іноземних фахівців, присвячений теоретичним і прикладним аспектам кіберпсихології. Дослідники висвітлюють досвід застосування цифрового скринінгу психоемоційного стану та використання ШІ-чатботів для психологічної підтримки. Особливу увагу приділено питанням подолання інтернет-залежності, аналізу феномену думскролінгу, збереженню ментальних ресурсів особистості, медіагігієні освітян, а також трансформації національної ідентичності у воєнному контексті.

Науково-практичні заходи, проведені до Дня науки в Україні, засвідчують активну участь вчених Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України та спрямованість на осмислення актуальних викликів сучасної психологічної науки і практики. Загалом вони демонструють міждисциплінарний, практично орієнтований і суспільно значущий характер наукової діяльності Інституту. Така діяльність спрямована насамперед на пошук відповіді сучасної української психологічної науки на виклики війни, цифрової та соціальної трансформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Інститут обдарованої дитини НАПН України. (2026). *Матеріали науково-практичного онлайн-семінару «Обдаровані учні та студенти під час війни: результати емпіричних досліджень»*, 15 травня 2026 р. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Інститут обдарованої дитини НАПН України. 124 с. <https://surl.li/hjkqze>
- Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. (2026а, 18 квітня). *XIII Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Віртуальний освітній простір: психологічні проблеми»*. <https://psychology-naes-ua.institute/read/3176/>

Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. (2026b, 14 травня). *Наукова спадщина Володимира Роменця: сучасний погляд (1926-2026)*. <https://psychology-naes-ua.institute/read/3193/>

Музика, О.Л., & Мельник, М.Ю. (2026). Обдаровані учні та студенти під час війни: науково-практичний онлайн семінар. *Вісник Національної академії педагогічних наук*, 8(1), 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8144>

EVENTS OF THE G.S. KOSTYUK INSTITUTE OF PSYCHOLOGY OF THE NAES OF UKRAINE FOR THE ALL-UKRAINIAN DAY OF SCIENCE – 2026

Oleksii Vernik

PhD in Psychology, Senior Researcher, Acting Head of the Department of Environment Psychology, Deputy Director for Research, Administration and Digitalisation of the G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Oleksandr Muzyka

PhD in Psychology, Professor, Head of the Department of Psychology of Giftedness of the G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Viktorii Turban

DSc in Psychology, Professor, Head of the V.A. Romenets Department of General Psychology and History of Psychology of the G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Dmytro Mescheriakov

PhD in Psychology, Senior Research Fellow, Deputy Director for Scientific and Experimental Work of the G.S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The report highlights the scientific and practical events of the G. S. Kostyuk Institute of Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, organised for the 2026 Science Festival and devoted to current issues in contemporary psychological science. Particular attention was paid to studies of gifted pupils and students under wartime conditions, reflection on Volodymyr Romenets's scientific legacy, and the development of the theory of the act in the context of contemporary crisis challenges. The report also outlines the key themes of the International Internet Conference on Cyberpsychology, which addressed issues of virtual educational space, interaction with AI, digital well-being, media hygiene, and psychological support in the online environment. The events held demonstrate the Institute's active scientific, interdisciplinary, and practice-oriented work aimed at addressing the challenges of war, digitalisation, and social transformations through psychological science.*

Keywords: *gifted students and pupils; V.A. Romenets; psychology of the act; cyberpsychology; virtual educational space.*

Отримано: 27 травня 2026 р.

Прийнято: 22 червня 2026 р.

Опубліковано: 30 червня 2026 р.